

Przedmiotowe zasady oceniania (PZO)

Język polski (rok szkolny 2023/2024)

I. WSTĘP

Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego został opracowany na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego.

Program nauczania: „Nowe Słowa na start. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej w klasach IV-VIII”

Przedmiotowy system oceniania zawiera informacje o formach oceniania, obszarach oceniania oraz zakresie materiału i wymagania na poszczególne oceny.

II. CELE I FORMY OCENIANIA

1. Ocenianie polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania i formułowaniu oceny.

2. Ocenianie ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- dostarczanie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia

3. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

4. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.

5. Sprawdzone i ocenione prace pisemne i kontrolne uczeń otrzymuje na lekcji, a rodzic na wyraźne życzenie (na wywiadówce lub spotkaniu indywidualnym).

6. Uczniowie posiadający opinię Poradni Psychologicznej stwierdzającą ich obniżony poziom intelektualny lub inne dysfunkcje intelektualne mają

- łatwiejsze tematy prac domowych
- mniej skomplikowane pytania na sprawdzianach
- do wykonania na lekcjach prostsze ćwiczenia i polecenia
- zadania do wykonania i sposoby egzekwowania wiedzy umiejętności zgodne z zaleceniami PP
- możliwość zwolnienia z wykonywania prac domowych w przypadku nasilenia się objawów chorobowych
- wobec tych uczniów nauczyciel częściej stosuje słowa pochwały i zachęty
- prawo do pomocy w nauce na świetlicy szkolnej.

7. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

- kartkówki i sprawdziany pisemne
- odpowiedzi ustne
- sprawdziany wiedzy i umiejętności - ocena zadań praktycznych
- ocena pracy w grupie
- ocena prac dodatkowych (projektów i itp.)
- ocena aktywności ucznia na lekcjach
- ocena z dyktand
- ocena wypracowań domowych i klasowych
- ocena recytacji utworów poetyckich i prozatorskich
- ocena znajomości treści lektur szkolnych

8. Zasady sprawdzania wiedzy ucznia:

- sprawdziany obejmujące większą partię materiału nauczyciel zapowiada 1 lub 2 tygodnie wcześniej przed jego przewidywanym terminem

- uczeń, który otrzymał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną ma prawo ją poprawić w terminie 14 dni lub innym uzgodnionym wspólnie z nauczycielem
- uczeń ma prawo 3 razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji
- termin sprawdzenia i oddania prac przez nauczyciela nie może przekraczać 14 dni
- pisemne prace uczniów nauczyciel przechowuje przez cały rok szkolny

9. Uczeń ma obowiązek systematycznego przygotowywania się do lekcji i sprawdzianów oraz solidnej pracy przez cały rok szkolny.

10. Krótka (do 7 dni) nieobecność ucznia w szkole nie zwalnia go z obowiązku pełnego przygotowania się do zajęć. W przypadku dłuższej 2-3 tygodniowej usprawiedliwionej nieobecności ucznia na zajęciach, termin uzupełniania zaległości uzgadniany jest z nauczycielem.

11. Ocena semestralna jest wypadkową ocen częściowych. Informacja o proponowanej ocenie na I semestr jest przekazywana uczniowi i rodzicowi (opiekunowi) na 2 tygodnie przed jej wystawieniem.

12. Ocena końcoworoczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze. Uczeń i rodzic (opiekun) jest o niej informowany na 3 tygodnie przed jej wystawieniem.

13. Bieżące oceny w klasach IV–VIII, bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz oceny końcowe, ustala się w stopniach według następującej skali:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1

Przy ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie dodatkowego oznaczenia: + (plus), poza stopniem celującym, lub – (minus), poza stopniem niedostatecznym.

14. Przy ocenianiu nauczyciel stosuje skalę punktową wg przelicznika procentowego:

0% - 33% maksymalnej ilości punktów – ocena niedostateczna – ndst – 1

34% - 49% maksymalnej ilości punktów – ocena dopuszczająca – dop – 2

50% - 74% maksymalnej ilości punktów – ocena dostateczna – dst – 3

75% - 89% maksymalnej ilości punktów – dobra – bd – 4

90% - 99% maksymalnej ilości punktów – ocena bardzo dobra – bdb – 5

100% - maksymalnej ilości punktów – ocena celująca – cel – 6

III. KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS 4-8

Ocena celująca - uczeń:

- posiada i potrafi wykorzystać wiedzę wykraczającą poza program nauczania
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie i potrafi je interpretować
- potrafi przygotować twórczą i oryginalną recytację, inscenizację
- w mowie i piśmie posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem, frazeologizmami i przysłowiami
- aktywnie uczestniczy w lekcji i zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem polskim
- reprezentuje szkołę na konkursach literackich i przedmiotowych osiągając wymierne rezultaty
- poprawnie stosuje reguły ortograficzne nawet w trudnych wyrazach
- regularnie odrabia prace domowe i zadania dodatkowe
- systematycznie pracuje w czasie pracy samodzielnej

Ocena bardzo dobra - uczeń:

- w wyczerpującym stopniu opanował materiał przewidziany w programie
- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy i ćwiczenia

- czyta ze zrozumieniem teksty literackie przewidziane w programie nauczania, podejmuje próby samodzielnej interpretacji
- przygotowuje ciekawe prezentacje, recytacje, inscenizacje
- wypowiada się w sposób poprawny i precyzyjny, posługuje się bogatym słownictwem
- aktywnie uczestniczy w lekcji
- regularnie odrabia prace domowe i często wykonuje prace nieobowiązkowe
- sporadycznie popełnia błędy ortograficzne i interpunkcyjne

Ocena dobra - uczeń:

- w zakresie wiedzy przedmiotowej ma niewielkie braki
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności (trudniejsze z pomocą nauczyciela)
- czyta ze zrozumieniem, samodzielnie potrafi znaleźć w tekście potrzebne informacje
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych i stylistycznych
- stosuje reguły ortograficzne, popełnia niewiele błędów
- regularnie odrabia prace domowe, czasem także nieobowiązkowe
- bierze czynny udział w lekcji

Ocena dostateczna - uczeń:

- posiada podstawowe wiadomości przewidziane programem, choć jego wiedza jest fragmentaryczna, ma problemy z samodzielnym jej wykorzystaniem
- trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela
- wypowiada się w zasadzie poprawnie, choć zasób jego słownictwa nie jest bogaty, nie popełnia rażących błędów językowych
- sporadycznie zabiera głos na lekcji
- odrabia obowiązkowe prace domowe

Ocena dopuszczająca - uczeń:

- ma duże braki w wiedzy
- nawet proste zadania wykonuje przy pomocy nauczyciela
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań
- nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej
- nie pracuje systematycznie w czasie pracy własnej

Ocena niedostateczna - uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w posiadanej wiedzy
- nie potrafi wykonać zadani nawet przy pomocy nauczyciela
- wykazuje się niechęć do nauki
- nie rozumie poleceń nauczyciela i ich nie wykonuje
- nie odrabia prac domowych
- nie uzupełnia ćwiczeniówki
- nie pracuje w czasie pracy własnej
- mimo zachęt ze strony nauczyciela nie podejmuje prób poprawy ocen

IV. KRYTERIA OCENY PRAC PISEMNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO:

1. WYPRACOWANIA:

LIST PRYWATNY / OFICJALNY	1. Zgodność pracy z tematem -1p. 2. Rozwinięcie tematu – 1p. 3. Charakterystyczne elementy (miejscowość, data, nagłówek, podpis) -1p. 4. Odpowiedni układ graficzny (właściwe rozmieszczenie elementów, akapity, odstępy, marginesy) -1p. 5. Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) -1p. 6. Obecność zwrotów do adresata (przynajmniej 1 poza nagłówkiem) -1p. 7. Poprawność językowa (stylistyczna, składniowa, fleksyjna, frazeologiczna; dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 9. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 10. Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu, skreślenia) -1p.
SPRAWOZDANIE	1. Relacjonowanie wydarzeń z punktu widzenia uczestnika lub świadka -1p. 2. Stosowanie form czasu przeszłego (liczba poj. lub mn.) -1p. 3. Zawarcie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń -1p. 4. Stosowanie wyrazów i wyrażeń informujących o kolejności wydarzeń -1p. 5. Sformułowanie wrażeń, refleksji; ocena wydarzeń -1p. 6. Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością (trójdzielność wypowiedzi) -1p. 7. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 9. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 10. Estetyka zapisu (czytelność zapisu, akapity, skreślenia) -1p.
STRESZCZENIE	1. Właściwa forma wypowiedzi – streszczenie -1p. 2. Wypowiedź komunikatywna trójdzielna lub spójna -1p. 3. Wybór najważniejszych dla treści zdarzeń -1p. 4. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy; 3–4 bł. > 1p.) -2p. 5. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 6. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 7. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu, akapity) -1p.
OPIS PRZEDMIOTU/ ZWIERZĘCIA	1. Właściwa forma wypowiedzi – opis -1p. 2. Praca ma wyraźny związek z tematem -1p. 3. Pełna realizacja tematu -1p. 4. Użycie co najmniej 5 określeń -1p. 5. Poprawna kompozycja tworząca całość -1p. 6. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 7. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 9. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu, akapity) -1p.

OPIS/ CHARAKTERYSTYKA POSTACI	1. Właściwa forma wypowiedzi – opis -1p. 2. Praca związana z tematem -1p. 3. Właściwa kompozycja wypowiedzi lub spójny tekst -1p. 4. Podanie 5 cech powierzchowności, dotyczących np. wzrostu, sylwetki, ubioru itp. -1p. 5. Wyrażenie subiektywnej opinii o postaci -1p. 6. Użycie co najmniej 5 określeń (np. przymiotników, przysłówków) charakteru i zachowania osoby -1p. 7. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 9. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 10. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu, akapity) -1p.
OPIS KRAJOBRAZU	1. Właściwa forma wypowiedzi – opis -1p. 2. Cechy charakterystyczne krajobrazu (przynajmniej 3) -1p. 3. Trójdzielna kompozycja pracy lub spójny tekst -1p. 4. Użycie 10 określeń rzeczowników -2p. (6 i więcej określeń – 1p.) 5. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 6. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 7. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 8. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu, akapity) -1p.
OPIS DZIEŁA SZTUKI	1. Praca zgodna z tematem (opis tego, co przedstawia dzieło obraz) -1p. 2. Wyodrębnienie i nazywanie elementów obrazu (postacie, tło, rekwizyty) -1p. 3. Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających kształt, wielkość, kolor, materiał itp.) -1p. 4. Sytuowanie w przestrzeni opisywanych elementów (pierwszy plan, tło) -1p. 5. Formułowanie wrażeń, refleksji, próba interpretacji dzieła -1p. 6. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 7. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 9. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu, akapity) -1p. 10. (Wykorzystanie informacji o autorze i genezie dzieła -1p.) >>> Punktacja podwyższona o 1p.
ZAPROSZENIE	1. Umieszczenie niezbędnych informacji (5: kto? kogo? na co? kiedy? gdzie? zaprasza; 4 > 1p.) -2p. 2. Celowe stosowanie środków językowych (formuły grzecznościowe) -1p. 3. Zapisanie nagłówka -1p. 4. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd) -1p. 5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 6. Dostosowanie zapisu do formy (odstęp, akapity, wielkość liter) oraz estetyka wypowiedzi -1p.
OGŁOSZENIE/ZAWIADOMIENIE	1. Zwięzłość i komunikatywność tekstu -1p. 2. Umieszczenie niezbędnych informacji (brak tylko jednego elementu > 1p.) -2p. 3. Zapisanie nagłówka przyciągającego uwagę -1p. 4. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd) -1p. 5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 6. Dostosowanie zapisu do formy oraz estetyka wypowiedzi -1p.
PLAN WYDARZEŃ	1. Plan wydarzeń zgodnie z poleceniem: ramowy/ szczegółowy -1p. 2. Zapis wydarzeń w punktach, zgodnie z chronologią -2p. 3. Konsekwencja w stosowaniu wybranych wypowiedzi -1p. 4. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 5. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 6. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 7. Czytelny i przejrzysty zapis -1p.

KARTKA POCZTOWA	1. Zwrócenie się do adresata wprost lub pośrednio -1p. 2. Obecność nadawcy (podpis) -1p. 3. Treść zgodna z intencją nadania (życzenia, pozdrowienia) -1p. 4. Doór słownictwa (odpowiedni do osoby adresata oraz wyrażanej treści) -1p. 5. Prawidłowe zaadresowanie koperty/ uzupełnienie części adresowej kartki -1p. 6. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd) -1p. 7. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna oraz stosowanie wielkich liter w formach grzecznościowych (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu) -1p.
ROZMOWA / WYWIAD	1. Praca związana z tematem -1p. 2. Przedstawienie wybranej postaci -1p. 3. Kompozycja - praca uporządkowana wewnętrznie -1p. 4. Wyraźny związek pytań i odpowiedzi -1p. 5. Właściwy zapis dialogu -1p. 6. Poprawność językowa (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 7. Poprawność ortograficzna (dopuszczalne 2 błędy) -1p. 8. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy) -1p. 9. Estetyka zapisu (czytelność, staranność zapisu) -1p.
WYPOWIEDŹ O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM (ROZPRAWKA, PRZEMÓWIENIE)	1. Realizacja tematu wypowiedzi - 2p. 2. Elementy retoryczne - 5p. 3. Kompetencje literackie i kulturowe - 2p. 4. Kompozycja tekstu - 2p. 5. Styl - 2p. 6. Język - 4p. 7. Ortografia - 2p. 8. Interpunkcja - 1p. Uwagi dodatkowe: 1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt. 2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt. 3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt. 4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium. 5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów. 6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p. 7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

WYPRAACOWANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM (OPOWIADANIE TWÓRCZE I ODTWÓRCZE)	1. Realizacja tematu wypowiedzi - 2p. 2. Elementy o charakterze twórczym - 5p. 3. Kompetencje literackie i kulturowe - 2p. 4. Kompozycja tekstu - 2p. 5. Styl - 2p. 6. Język - 4p. 7. Ortografia - 2p. 8. Interpunkcja - 1p. Uwagi dodatkowe: 1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt. 2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt. 3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt. 4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium. 5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów. 6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p. 7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
---	--

2. ZADANIA Z NAUKI O JĘZYKU, SPRAWDZIANY SEMESTRALNE:

100 % + dodatkowe zadania > cel
 91 % – 100 % > bdb
 71 % – 90 % > db
 51 % – 70% > dst
 31 % – 50 % > dop
 mniej niż 30% ocena ndst

V. KRYTERIA OCEN PRAC PISEMNYCH UCZNIÓW DYSLEKTYCZNYCH.

W wypracowaniach klasowych ortografia nie jest uwzględniana. Bierze się pod uwagę treść pracy, kompozycję oraz jej poprawność językową i stylistyczną. Nauczyciel nie odejmuje punktów za błędy ortograficzne. Z interpunkcji zaczyna zdanie wielką literą i stawia kropkę na końcu zdania. Wypracowania domowe podlegają normalnej ocenie, również pod względem ortograficznym. W domu uczeń ma możliwość i obowiązek pracy ze słownikiem ortograficznym.